

Volledige openheid

Alles in openheid of liever toch verhullend? De afgelopen dagen stonden de kranten bol van de verschillen tussen oude en nieuwe politiek. Een minister vertrok, een voormalig premier van ons land overleed. Daar waar tegenwoordig van bestuurders totale openheid wordt gevraagd, verschuilen de machthebbers van vroeger zich liever in verhullende taal. Veel politici van vandaag kunnen de druk naar openheid niet aan en lopen vast in het alsmaar zenden van hun eigen boodschap. Ze poseren hun verhaal en maken dat mooier dan het is. Aan het luisteren naar het verhaal en

de argumenten van de ander komen ze nauwelijks toe. Vroeger was dat anders. Antwoorden op vragen waren soms zo ingewikkeld dat het publiek niet doorhad met een kluitje in het riet te zijn gestuurd. Wollige taal werd ingezet om de verdeeldheid in eigen kring te maskeren. Tegenwoordig verkiezen we kennelijk de aangedikte werkelijkheid boven de gemaskeerde.

VERBINDEN

Over Ruud Lubbers hoorde ik dat hij op jonge leeftijd al onder de indruk raakte van de tegenstelling tussen zijn eigen katholieke wortels en het natuurhistorische mensbeeld. Het verhaal van het ontstaan van de aarde volgens het Oude Testament versus de wetenschappelijk bewezen oudheid van onze planeet. Hij kon leven met deze beide verhalen, probeerde twee ogenschijnlijk tegenstrijdige opvattingen met elkaar te verbinden. Deze eigenschap was typerend voor hem: in alles probeerde hij zich in de gedachten van de ander te verplaatsen en daarover in gesprek te komen. Het is de enige manier om radicalisme te vermijden: naar elkaar luisteren en de ander proberen te begrijpen.

LASTIG

In onze eigen notariële democratie staat het bestuur openheid en transparantie voor. Maar in de praktijk blijkt dat soms lastig. Niet alle onderwerpen lenen zich ervoor in een vroeg stadium met de leden te delen. Daarover wordt dan in de Ledenraad een pittige discussie gevoerd. Dat is terecht, want het bestuur hoort daarover rekening en verantwoording af te leggen. Pas toe (die openheid) of leg uit (die verhullende taal), is immers het devies.

DRIEHOEK

Openheid is ook iets dat de leden van het bestuur verwachten. Ook hier ervaren we af en toe hobbels. Veel notarissen zijn net als ik verontwaardigd bij het lezen over notarissen die over de schreef zijn gegaan. We willen niet accepteren dat een klein deel van onze collega's er een potje van maakt en de regels zo duidelijk aan hun laars lapt. Hoe heeft het kunnen gebeuren? Waar was de KNB? Wat deed het BFT? En waarom greep de tuchtrechter niet eerder en harder in? Wekelijks ontvang ik van bezorgde leden mails over de in hun ogen falende driehoek in tucht en toezicht. In mijn vorige column probeerde ik aan te geven dat al deze instanties moeten willen leren van de recente gebeurtenissen. Toch is het moeilijk hierbij volledige openheid te betrachten. De KNB, noch het BFT, noch de tuchtrechter kan naar buiten treden met hun eigen verhaal over specifieke gevallen. Wat zij wisten en wat zij hebben gedaan, daarover mogen zij niet vertellen. Ik weet echter dat er hard gewerkt wordt aan snellere uitwisseling van informatie en betere afstemming van elkaars werkzaamheden. Omzien in verwondering, leren van het verleden en daarna met volle kracht vooruitwerken aan een nog beter notariaat, dat is wat nodig is.

ZUURSTOF

Ook de individuele notaris heeft daarbij een belangrijke taak. Hij ziet en hoort van alles, gezamenlijk zijn wij de oren en ogen van het notariaat. Wij willen onze leden uitnodigen meer met elkaar in gesprek te gaan over onze kwaliteit en elkaar en ons daarop aan te spreken. Het bestuur is voornemens meer dan vroeger geruchten en verhalen serieus te nemen, maar realiseert zich hoe lastig het zal zijn die informatie op waarde te schatten. Ook het aanstaande Kwaliteitsfonds krijgt een belangrijke taak in het tijdig begeleiden van kantoren in moeilijkheden. Doel van dit fonds is immers de kwaliteit, de continuïteit en het vertrouwen in het notariaat zeker te stellen. Want een goede kwaliteit bij alle kantoren zorgt voor vertrouwen in de beroepsgroep – en vertrouwen is als zuurstof voor het notariaat. ■

Nick van Buitenen | VOORZITTER KNB